

cím na tom, že by musil opakovati veškeré důkazy v první stolici provedené, avšak zhodnotiti odchýlně výpovědi svědků, kteří byli první stolicí přímo vyslechnuti, je oprávněn odvolací soud jen na základě vlastního přímého jich výslechu. Klade-li soudní řád hodnocení důkazů do volné úvahy soudů a to s konečnou platností do volné úvahy soudu odvolacího, činí tak za předpokladu, že budou pečlivě uváženy a zhodnoceny výsledky veškerého jednání a dokazování, a čelí případně libovůli tím, že zjištění ta musí býti náležitě odůvodněna vytčením okolností a úvah pro získané přesvědčení směrodatných (§ 272 c. ř. s.). Z tohoto důvodu jest nutným příkazem náležitého řízení, ostatně i samozřejmým důsledkem zásady bezprostřednosti, v níž volná úvaha kotví, by odvolací soud, shledá-li pochybnosti o správnosti zjištění prvního soudu, přezkoumání tohoto zjištění provedl z pravidla na rovnocenném podkladě, totiž v podstatě na základě týchž důkazů anebo důkazů stejné jakosti a váhy, jak usuzoval soud první stolice. Zásada bezprostřednosti má pro odvolací řízení též význam a tytéž následky, jako ve stolici první. Jen že v odvolacím řízení ještě jiná stránka bezprostřednosti je závažná: zásada tato jest totiž důležitou nejen pro zjišťování skutkového základu rozsudku, nýbrž i pro odchýlení se od skutkového zjištění prvního soudu (viz Klein Vorlesungen str. 45). Tomuto hledisku nebylo v tomto případě soudem odvolacím vyhověno. Dovolacímu soudu nelze přezkoumati bez řádného zjištění skutkového základu správnost právního posouzení věci. Jde tu proto o vadu vytčenou v § 503 čís. 2 c. ř. s., jež postačila k zrušení rozsudku a nebylo třeba uvažovati o dalších dovolacích důvodech.

Čís. 7338.

Schválením dohody rozvedených rodičů o výchově dětí zahajuje se osobní opatrovnictví nad dětmi.

Předpis § 111, třetí odstavec, j. n., podle něhož ku přenesení příslušnosti na cizozemský soud jest třeba schválení nejvyššího soudu, nevyklučuje rozhodování pořadem soudních stolic o odporujících si po té stránce návrzích účastníků. Toto rozhodování nepředbíhá konečnému rozhodnutí nejvyššího soudu o schválení podle § 111, třetí odstavec, j. n.

(Rozh. ze dne 21. září 1927, R I 604/27.)

Manželství rodičů nezletilé Marie P-ové bylo rozvedeno. Návrhu matky nezletilé, by péče o nezletilou byla přenesena na okresní soud v Lublani, soud první stolice vyhověl, rekursní soud napadené usnesení zrušil a návrh zamítl. Důvody: Předpoklady pro návrh ve smyslu § 111 j. n. nejsou v projednávaném případě splněny. Neboť podle tohoto zákonného ustanovení se předpokládá, že poručenství neb opatrovnictví jest již zahájeno, a že má býti zcela nebo z části v zájmu poručenice neb opatrovance přeneseno na jiný soud. Nezletilá Marie P-ová jest ještě pod otcovskou mocí svého otce Waltera P-a a

nepatří tedy k osobám uvedeným v § 187 obč. zák. Ohledně její osoby není tohoto času zahájeno ani poručenství ani opatrovnictví. Ani opatrovnictví co do jmění není ohledně ní, poněvadž podle obsahu spisů tohoto času nemá ještě jmění. Pro nedostatek těchto předpokladů jest přenesení příslušnosti ve smyslu § 111 j. n. na okresní soud v Lublani úplně vyloučeno a bylo návrh matky dítěte prvním soudem zamítnouti bez dalších šetření.

N e j v y š š í s o u d k dovolacímu rekursu zrušil napadené usnesení a uložil rekursnímu soudu, by, nehledě k důvodu, jehož použil pro zrušení usnesení prvního soudu, znovu rozhodl o rekursu ve věci.

D ů v o d y:

Matka manželského dítěte, jež jest československým státním příslušníkem, navrhla, by opatrovnícký soud přenesl svou příslušnost podle § 111 třetí odstavec j. n. na okresní soud v Lublani (srov. k tomu čl. 28 smlouvy mezi republikou Československou a královstvím Srbů, Chorvatů a Slovinců ze dne 17. března 1923, čís. 146/1924 sb. z. a n.). Otec dítěte vyslovil se proti tomuto návrhu, ale opatrovnícký soud přes to vydal usnesení, jímž přenáší svou příslušnost na cizozemský soud k převzetí ochotný. Na rekurs otcův zrušil rekursní soud usnesení prvního soudu, vycházející z názoru, že o dítěti, které jest ještě pod mocí otcovskou, není toho času zahájeno ani osobní ani majetkové opatrovnictví, takže jest přenesení příslušnosti podle § 111 j. n. vyloučeno. S tímto názorem nelze souhlasiti, neboť rekursní soud přehlédl, že jde o dítě rozvedených (a podle údajů stran již také rozloučených) manželů, že první soud, jenž byl příslušným podle odvozeného obecného sudiště dítěte (§§ 65, 71 a 109 j. n.) schválil již při dobrovolném rozvodu rodičů jich dohodu o výchově a výživě dítěte, že takto osobní opatrovnictví nad dítětem zahájil a že toto opatrovnictví stále ještě trvá (§ 29 j. n.). Že tomu tak, vidno z předpisů § 105 poslední věta a § 142 obč. zák., neboť onen předpis nařizuje, že soud má se starati o děti rozvedených rodičů podle ustanovení následující části občanského zákona (t. j. §§ 137 až 186 obč. zák.) a druhý předpis ustanovuje, jakým způsobem má se soud o takové děti postarati. Hned v úvodu odkazuje na dohodu rodičů, schválenou soudem. Může tím býti míněn jen opatrovnícký soud dětí, jemuž náleží péče o osobu opatrovancovu a spolupůsobení v jejích majetkoprávních věcech (§§ 109 a 111 j. n.). Protože rekursní soud v důsledku svého názoru neobíral se obsahem otcova rekursu, bylo nutno rozhodnouti, jak se stalo. V této souvislosti jest k vývodům otcova rekursu ve příčině otázky příslušnosti dodati, že příslušnost nynějšího opatrovníckého soudu nebyla by mohla býti založena dohodou stran, třebaže se ve smlouvě o úpravě poměrů mezi rodiči praví, že obě strany uznávají příslušnost okresního soudu v Ch. jako soudu opatrovníckého jejich dítěte, neboť úmluva o příslušnosti, dovolená v řízení sporném podle § 104 j. n., není dovolena v řízení mimosporném (§ 2 čís. 1 nesporného pat. a § 44 j. n.), ale opatrovnícký soud jest v tomto případě příslušným

již podle shora uvedených zákonných předpisů. Posléze jest dodati, že sice přenesení příslušnosti na cizozemský soud předpokládá podle § 111 j. n. třetí odstavec vždy schválení nejvyššího soudu — což patrně i první soud předpokládal, — ale že tento předpis nijak nevylučuje rozhodování pořadem soudních stolic o návrzích účastníků, zejména tehdy, když si návrhy — jako v tomto případě — odporují. Jde to na jevo z § 9 nesp. říz., podle něhož má každý účastník, který se pokládá za stížena opatřením mimosporného soudce, právo stížnosti, o níž jest ovšem rozhodovati pořadem soudních stolic. Jako by nemohlo býti odepřeno právo stížnosti navrhovateli, kdyby první soud jeho návrh na přenesení příslušnosti zamítl, nemůže toto právo býti odepřeno ani odpůrci, když proti jeho odporu bylo návrhu vyhověno. Tím však není nijak předbíháno konečnému rozhodnutí nejvyššího soudu podle § 111 třetí odstavec j. n., jež jest nutným i při souhlasu účastníků a soudů a jež se řídí také ještě jinými úvahami, než jest tomu při rozhodování o stížnostech a při přenášení příslušnosti mezi soudy tuzemskými.

Čís. 7339.

Na právním pravidlu, že pronajímatelovo zákonné zástavní právo vzniká již vnesením svršků, nebylo nic změněno novou úpravou § 1101 obč. zák. Zájemné popsání není podmínkou ani jeho vzniku ani jeho uplatnění, pokud ovšem svršky nebyly později zase z najatých místností odstraněny. Zájemné popsání má jinak jen význam, že se jím zjišťuje, které věci byly tímto právem již při vnesení zatíženy.

Účel, rozsah a dosah předpisu § 48 (4) úp. řádu.

Rozsah oprávnění správce úpadkové podstaty ohledně zpeněžení jmění úpadkové podstaty.

Předpisem §§ 119 a 120 úp. ř., že věci stížené oddělnými právy jest zpravidla zpeněžití podle předpisů exekučního řádu a že zcizení a rozdělení výtěžku mezi oddělné věřitele jest provéstí exekucním soudem, byl pouze určen soud, jemuž náleží obstarati příslušný zpeněžovací úkon a rozvrh výtěžků a pořad, ve kterém se to má státi. Úkony ty však zůstávají i nadále býti úkony, sloužícími ku zpeněžení a rozdělení úpadkové podstaty a jest tu postupovati podle hmotněprávních předpisů úpadkového řádu, nanejvýš podle § 48 (4) úp. řádu.

(Rozh. ze dne 21. září 1927, R I 668/27.)

V exekuční věci proti úpadkové podstatě Františka S-a přihlásil Bedřich B. v přednostním pořadí pohledávku z činže. K odporu vymáhajících věřitelů firmy R. a firmy F. soud první stolice nepřikázal Bedřichu B-ovi přihlášenou činžovní pohledávku. Rekursní soud pohledávku Bedřichu B-ovi přikázal. Důvody: Bedřich B. přihlásil k rozvrhu výtěžku docíleného za předměty pol. 1—31 záj. protokolu svou pohledávku z činže 12.296 Kč 40 h a 3.000 Kč, správně 2.000 Kč s příslušenstvím v přednostním pořadí. Při rozvrhovém roku vznesli vy-